

UZASADNIENIE

Odwołująca A. B. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 19 listopada 2018 r., znak: 480000/601/MW/156/2018-ZASo, wydanej na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 2019.300 j.t.) oraz na podstawie art. 36 ust. 1, art. 40 oraz 43 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U.2019.645 j.t.), którą ustalono dla odwołującej podstawę wymiaru na nowo tj. w wysokości 1 473,98 zł brutto dla zasiłku macierzyńskiego od 12 czerwca 2018 r. do 10 czerwca 2019 r. W uzasadnieniu ubezpieczona wskazała, że między okresami pobierania zasiłków nie było przerwy wynoszącej co najmniej 3 miesiące, mimo to ustalono podstawę wymiaru dla zasiłku macierzyńskiego na nowo, czego organ rentowy w żaden sposób nie uzasadnił. Odwołująca podniosła, powołując się na regulacje zawarte w art. 43 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, że zmiana wymiaru czasu pracy w okresie pobierania zasiłku nie powoduje konieczności ustalenia nowej podstawy wymiaru dla obliczania zasiłku macierzyńskiego w sytuacji nieprzerwanego pobierania zasiłków chorobowego i macierzyńskiego.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o oddalenie odwołania, powołując się na art. 36, 37, 40 i 43 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. 2019.645 j.t.). W uzasadnieniu wskazano, iż zaskarżona decyzja została poprzedzona przeprowadzeniem szczegółowego postępowania wyjaśniającego. Organ rentowy podniósł, iż ubezpieczona w okresie od 1 września 2016 r. do 31 października 2017 r. była zatrudniona w Zespole Szkół (...) w B. w wymiarze 18/18 tj. całego etatu oraz od dnia 1 listopada 2017 r. do 31 sierpnia 2018 r. w wymiarze 11/18 etatu. Od 16 października 2017 r. do 11 czerwca 2018 r. ubezpieczona była niezdolna do pracy z powodu choroby w okresie ciąży, w dniu (...) urodziła dziecko. Za okres udzielonego urlopu macierzyńskiego i rodzicielskiego płatnik ustalił prawo do zasiłku macierzyńskiego od dnia 12 czerwca 2018 r. do 31 sierpnia 2018 r., a do jego podstawy przyjęto wynagrodzenie za miesiąc od sierpnia 2016 r. do września 2017 r. Decyzją z dnia 19 listopada organ rentowy ustalił nową podstawę wymiaru dla zasiłku macierzyńskiego ubezpieczonej. W ocenie organu rentowego podstawa zasiłku macierzyńskiego przysługującego ubezpieczonej od dnia 12 czerwca 2018 r. słusznie została ustalona na nowo, bowiem za podstawę wymiaru powinno zostać przyjęte wynagrodzenie, które przysługiwałoby ubezpieczonej gdyby przepracowała czerwiec 2018 roku.

Na rozprawie w dniu 27 lutego 2019 r. odwołująca podała informacyjnie, że od 30 października 2017 r. do 11 czerwca 2018 r. korzystała ze zwolnienia lekarskiego w związku z ciążą, a następnie od 12 czerwca 2018 r. korzystała z urlopu macierzyńskiego i następnie rodzicielskiego, który ma się zakończyć z dniem 10 czerwca 2019 r. W wyżej wskazanym okresie nie było żadnej przerwy w pobieraniu zasiłku chorobowego i macierzyńskiego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona była zatrudniona na stanowisku nauczyciela w Zespole Szkół (...) w B. od dnia 1 września 2016 r. do 31 października 2017 r. w wymiarze 18/18 etatu, a od dnia 1 listopada 2017 r. do 31 sierpnia 2018 r. w wymiarze 11/18 etatu.

W okresie od 16 października 2017 r. do 11 czerwca 2018 r. ubezpieczona była niezdolna do pracy i przebywała na zwolnieniu lekarskim, z powodu choroby przypadającej w okresie ciąży. Podstawa wymiaru brutto dla pobieranego przez ubezpieczoną zasiłku chorobowego w wyżej wskazanym okresie wynosiła 3 086,70 zł brutto.

W dniu 12 czerwca 2018 r. ubezpieczona urodziła dziecko. Za okres udzielonego urlopu macierzyńskiego i rodzicielskiego płatnik ustalił prawo do zasiłku macierzyńskiego od dnia 12 czerwca 2018 r. do 31 sierpnia 2018 r., a do jego podstawy przyjęto wynagrodzenie za miesiąc od sierpnia 2016 r. do września 2017 r.

W dniu 5 września 2018 r. ubezpieczona A. B. złożyła wniosek do organu rentowego o zasiłek macierzyński w związku z urodzeniem dziecka. W przedmiotowym wniosku wskazała, że wnosi o zasiłek macierzyński za okres urlopu

macierzyńskiego od 12 czerwca 2018 r. do 29 października 2018 r. oraz bezpośrednio po urlopie macierzyńskim za okres urlopu rodzicielskiego w wymiarze 32 tygodni. Ubezpieczona w tym samym dniu złożyła wniosek o zasiłek macierzyński za okres urlopu rodzicielskiego wskazując, iż wnosi o wypłatę zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego w okresie od 30 października 2018 r. do 10 czerwca 2019 r. w wymiarze 32 tygodni.

Pismem z dnia 4 października 2018 r. organ rentowy zwrócił się do Zespołu Szkół (...) o korektę druku ZUS Z-3 dla potrzeb ustalenia uprawnień i wypłaty zasiłku macierzyńskiego uwzględniając podstawę za okres po zmianie wymiaru czasu pracy.

W dniu 15 października 2018 r. Zespół Szkół (...) w B. złożył korektę druku ZUS Z-3 w którym wskazał, że podstawa wymiaru zatrudnienia ubezpieczonej uległa zmianie i wynosi 11/18 etatu.

Następnie pismem z dnia 22 października 2018 r. płatnik składek ubezpieczonej w nawiązaniu do pisma organu rentowego z dnia 4 października 2018 r. poinformował, że nie zgadza się z interpretacją organu rentowego w zakresie zmiany wysokości zasiłku macierzyńskiego w związku ze zmianą podstawy wymiaru zatrudnienia ubezpieczonej.

W dniu 19 listopada 2018 r. organ rentowy wydał decyzję, którą ustalił podstawę wymiaru na nowo w wysokości 1 473,98 zł brutto dla zasiłku macierzyńskiego od 12 czerwca 2018 r. do 10 czerwca 2019 r.

Od powyższej decyzji ubezpieczona złożyła odwołanie do Sądu.

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o akta zasiłkowe ZUS w szczególności na podstawie oświadczenia płatnika składek z dnia 5 września 2018 r. oraz z dnia 15 października 2018 r., wniosku o zasiłek macierzyński z dnia 5 września 2019 r., wniosku o zasiłek macierzyński za okres urlopu rodzicielskiego, odpisu skróconego aktu urodzenia dziecka ubezpieczonej.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie.

Stan faktyczny niniejszej sprawy jest bezsporny, jednak z tak ustalonego niespornego stanu faktycznego strony wywodzą różne skutki prawne. Kluczowe dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy było ustalenie, czy zmiana wymiaru pracy ubezpieczonej w trakcie pobierania zasiłku chorobowego, skutkuje ustaleniem podstawy wymiaru na nowo dla pobieranego przez nią zasiłku macierzyńskiego od 12 czerwca 2018 r. do 10 czerwca 2019 r.

Stosownie do treści art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U.2019.645 j.t.), zwanej dalej ustawą zasiłkową, podstawę wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego ubezpieczonemu będącemu pracownikiem stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy.

Zgodnie z art. 37 ust 1 ustawy zasiłkowej, jeżeli niezdolność do pracy powstała przed upływem pełnego miesiąca kalendarzowego ubezpieczenia chorobowego, podstawę wymiaru zasiłku chorobowego stanowi wynagrodzenie, które ubezpieczony będący pracownikiem osiągnąłby, gdyby pracował pełny miesiąc kalendarzowy. Ust 2 stanowi, iż w przypadku, o którym mowa w ust. 1, podstawę wymiaru zasiłku chorobowego stanowi:

- 1) - wynagrodzenie miesięczne określone w umowie o pracę lub w innym akcie, na podstawie którego powstał stosunek pracy, jeżeli wynagrodzenie przysługuje w stałej miesięcznej wysokości;
- 2) - wynagrodzenie miesięczne obliczone przez podzielenie wynagrodzenia osiągniętego za przepracowane dni robocze przez liczbę dni przepracowanych i pomnożenie przez liczbę dni, które ubezpieczony będący pracownikiem był obowiązany przepracować w tym miesiącu, jeżeli przepracował choćby 1 dzień;

3) - kwota zmiennych składników wynagrodzenia w przeciętnej miesięcznej wysokości, wypłacona za miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy, pracownikom zatrudnionym na takim samym lub podobnym stanowisku pracy u pracodawcy, u którego przysługuje zasiłek chorobowy, jeżeli ubezpieczony będący pracownikiem nie osiągnął żadnego wynagrodzenia.

Zgodnie z art. 40 ustawy zasiłkowej w razie zmiany umowy o pracę lub innego aktu, na podstawie którego powstał stosunek pracy, polegającej na zmianie wymiaru czasu pracy, podstawę wymiaru zasiłku chorobowego stanowi wynagrodzenie ustalone dla nowego wymiaru czasu pracy, jeżeli zmiana ta nastąpiła w miesiącu, w którym powstała niezdolność do pracy, lub w miesiącach o których mowa w art. 36.

Zgodnie z art. 43 ustawy zasiłkowej podstawy wymiaru zasiłku nie ustala się na nowo, jeżeli między okresami pobierania zasiłków zarówno tego samego rodzaju, jak i innego rodzaju nie było przerwy albo przerwa była krótsza niż 3 miesiące kalendarzowe.

Wyżej wymieniony przepis art. 43 ustawy zasiłkowej wskazuje w jakich sytuacjach podstawy wymiaru zasiłku nie ustala się na nowo. Otóż owej podstawy nie ustala się ponownie, gdy pomiędzy okresami pobierania zasiłków (tego samego, jak innego rodzaju) nie było przerwy, ewentualnie zaistniała przerwa była krótsza niż trzy miesiące. A contrario jeśli więc przerwa trwała dokładnie trzy miesiące bądź dłużej – podstawę wymiaru zasiłku ustala się na nowo. Komentowany przepis art. 43 znajduje zastosowanie jedynie wówczas, gdy wszystkie okresy pobierania zasiłku chorobowego powstały u tego samego pracodawcy. (komentarz do art. 43 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa – Agnieszka Rzetecka - Gil).

Organ rentowy w zaskarżonej decyzji powołuje się na art. 40 i art. 43 ustawy zasiłkowej. W ślad za Sądem Najwyższym (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2016 r., sygn. akt II UK 206/15) należy wskazać na wzajemne relacje pomiędzy powołanymi przepisami. Art. 40 ww. ustawy zawiera normę prawną stosowaną przy obliczaniu podstawy wymiaru zasiłku, natomiast art. 43 ustawy wskazuje sytuacje w których podstawy wymiaru świadczenia nie oblicza się. Przepisy te nie mają więc wspólnych zakresów i nie zachodzi między nimi stosunek normy szczegółowej do ogólnej. Art. 40 rzeczywiście jest przepisem szczególnym, lecz tylko wobec art. 36 i 37 ustawy. Uwzględniając, że zasiłek chorobowy powinien wyrównywać stratę ponieszoną przez ubezpieczonego z powodu wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego, przyjęto zasadę, że podstawa wymiaru zasiłku odpowiada wysokości wynagrodzenia rzeczywiście wypłaconego w okresie wskazanym art. 36 ustawy zasiłkowej. Wyjątkowo przyjmuje się wynagrodzenie hipotetyczne (art. 37 ustawy) oraz wynagrodzenie zwiększone lub zmniejszone wskutek zmiany wymiaru czasu pracy w miesiącu, w którym powstało ryzyko (art. 40 ustawy). W takim wypadku zmiana wymiaru czasu pracy ubezpieczonego będącego pracownikiem ma bezpośredni wpływ na sposób ustalenia podstawy wymiaru zasiłku. Jednak w sytuacjach określonych w art. 43 ustawy zasiłkowej, art. 40 wymienionej ustawy nie stanowi podstawy ustalania wymiaru zasiłku. Zastosowanie art. 40 prowadziłoby do ustalenia podstawy wymiaru zasiłku na nowo, co w przypadkach określonych w art. 43 ustawy jest niemożliwe. Jak stwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 stycznia 2016 r., sygn. akt II UK 206/15, podstawy wymiaru zasiłku z ubezpieczenia chorobowego nie ustala się na zasadach art. 40 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U.2019.645 j.t.), gdy zmiana wymiaru czasu pracy w umowie o pracę lub innym akcie, na podstawie którego powstał stosunek pracy, następuje w trakcie nieprzerwanego pobierania zasiłków tego samego lub innego rodzaju.

Wysokość zasiłków z ubezpieczenia społecznego jest związana z wysokością opłacanych składek. Bez znaczenia pozostają więc zmiany wymiaru czasu pracy, które nastąpiły już w okresie wypłacania zasiłku macierzyńskiego, gdyż nie są w ogóle związane z wysokością odprowadzanych składek (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 2016 r., sygn. akt sprawy I UK 268/15).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, stwierdzić należy, że do ustalenia podstawy świadczeń zasiłkowych dla odwołującej się ma zastosowanie art. 43 ustawy zasiłkowej. pomiędzy pobieraniem zasiłków przez ubezpieczoną, a to zasiłków chorobowego i macierzyńskiego, nie było przerwy, tak więc zmiana wymiaru zatrudnienia dokonana w trakcie nieprzerwanej niezdolności do pracy (nieprzerwanego pobierania zasiłków) nie miała wpływu

na wysokość podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego dla ubezpieczonej, ponieważ nadal obowiązywała podstawa ustalona dla nabytego uprzednio zasiłku chorobowego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd w oparciu o powołane przepisy oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. uwzględnił odwołanie ubezpieczonej, zmieniając zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił ubezpieczonej podstawę wymiaru w wysokości 3.086,70 zł brutto dla zasiłku macierzyńskiego od 12 czerwca 2018 r. do 10 czerwca 2019 r.

SSR Alina Kołakowska

ZARZĄDZENIE

1. odnotować;
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS wraz z aktami zasiłkowymi, zobowiązując do ich zwrotu w razie wniesienia apelacji,
3. kal. 14 dni.

C., dnia 26 kwietnia 2019 r.